

บทปริทัศน์หนังสือ

การตอบโต้ของวิกฤตทางเศรษฐกิจ ด้วยวิถีทางการเมือง ใน Chantal Mouffe, *For a Left Populism* (London: Verso), 2018

ภูริวัทร์ เครือณพรรัตน์*

ในยุคที่เศรษฐกิจแบบเสรีนิยมใหม่ (Neo-liberalism) นั้นกลายเป็นเศรษฐกิจกระแสหลัก นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลต่าง ๆ ในโลกนี้จึงไม่แตกต่างกัน คือจะเป็นนโยบายในลักษณะที่ลดค่าใช้จ่ายของรัฐ การพักให้องค์กรของรัฐออกนอกกระบวนการ หรือแปรรูปเป็นรัฐวิสาหกิจ และเพิ่มการเก็บภาษี หรือที่มักเรียกกันว่า นโยบาย austerity (หรือนโยบายรัดเข็มขัดและเข้มงวดทางการเงินการคลัง) ซึ่งเป็นเสมือนโรคระบาดที่เกิดขึ้นหลังจากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2008 ที่มีชื่อเล่นหลายชื่อ เช่น วิกฤต subprime หรือวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ ซึ่งว่ากันว่าเกือบจะเป็นจุดจบของระบบทุนนิยม แต่วิกฤตดังกล่าวกลับทำให้รัฐต่าง ๆ ทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญทางเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมใหม่มากขึ้น ซึ่งแม้ว่าเสรีนิยมใหม่นั้น จะเริ่มแผ่ขยายมากกว่า 4 ทศวรรษแล้วก็ตาม แต่การที่รัฐต่าง ๆ เริ่มใช้ประเด็นทางเศรษฐกิจที่ดี มากลบเกลื่อนปัญหาทางการเมือง ทำให้ความเป็นการเมือง (the political) นั้นหมดความสำคัญลงนั้นเป็นประเด็นที่ Chantal Mouffe เห็นว่าการไม่คำนึงถึงโครงสร้างและการกระจายความมั่งคั่งที่ไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจ และคำนึงถึงเพียงเศรษฐกิจที่ดีเท่านั้น ทำให้ประชาชน

* นักวิชาการ, สำนักนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย, สถาบันพระปกเกล้า